ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำ วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

The Study of Personal Financial Planning Among Personnel at Chiang Rai Buddhist College.

พิมพ์พิกา ทัศนาวงค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาการวางแผนทางทางเงินส่วนบุคคลของบุคลากรวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย (2) เพื่อทราบถึงสภาพปัญหาของกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) มุ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการและสภาพปัญหาและอุปสรรคของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เพื่อศึกษาและนำมาเป็นแนวคิดในกระบวนขั้นตอนการวางแผนทางการเงินที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสายวิชาการประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย รวมจำนวน 8 คน สัมภาษณ์โดยใช้คำถามปลายเปิด และการวิเคราะห์ในครั้งนี้ ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ เพื่อสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า บุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย จากกระบวนการวางแผนทางการเงินที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูลและสำรวจตนเอง การจัดทำแผนการเงิน การปฏิบัติตามแผน และการติดตามแผนแก้ไขปรับปรุงแผนให้เหมาะสม นั้น บุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินอย่างเป็นระบบตามบริบทของแต่ละบุคคลทั้งเป็นองค์กรด้านการศึกษาแห่งพระพุทธศาสนา บุคลากรส่วนใหญ่มีการวางแผนการเงินผ่านแบบการจัดสรรรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเงินในระดับพื้นฐานเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการจัดการสภาพคล่อง ตามลำดับความสำคัญของเป้าหมายแต่ละบุคคลไปสู่แผนการเงินในแต่ละด้าน ทั้งแผนเพื่อการกุศลสาธารณะและการทำบุญ แผนการออมในรูปแบบต่างๆ มากที่สุด แผนเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง แผนเพื่อการศึกษาต่อ แผนเพื่อการเกษียณ แผนภาษี และแผนเพื่อการลงทุนในลักษณะที่เน้นการต่อยอดและสะสมความมั่งคั่งของเจ้าของแผน ซึ่งเป็นไปตามลำดับความสำคัญของเป้าหมายชีวิตสู่เป้าหมายทางการเงิน โดยแผนการเงินเพื่อส่งเสริมให้เป้าหมายประสบความสำเร็จต่อไป

คำสำคัญ : การวางแผนการเงิน, วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย,การวางแผนการเงินส่วนบุคคล

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานเศรษฐกิจไทยในเดือนพฤศจิกายน 2566 โดยรวมทรงตัวจากเดือนก่อน โดยอุปสงค์ในประเทศเพิ่มขึ้นจากทั้งการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐหดตัวจากรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลกลางเป็นสำคัญ เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงจากหมวดพลังงาน ตามมาตรการลดราคาน้ำมันเบนซินในประเทศ และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ลดลง ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานลดลงเล็กน้อยจากผลของฐานสูงในปีก่อน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566) เสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5 ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ1.0 ถึง 2.0 เนื่องจากแรงกดดันจากราคาสินค้าในหมวดพลังงานได้คลี่คลายลงตามลำดับ ประกอบกับมาตรการบรรเทาของภาครัฐที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน ทำให้เงินเฟ้อกลับเข้ามาสู่กรอบเป้าหมายที่ร้อยละ 1 - 3 (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค, 2566)

ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานว่า ในปี 2566 ประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายทางเศรษฐกิจและสังคมจากหนี้ครัวเรือนที่มีระดับสูง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และสถานการณ์โรคโควิด-19 ทำให้การมีทักษะทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยป้องกันและเสริมความสามารถในการดูแลตนเองการศึกษาเชิงลึกพบว่าภาระหนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นมากที่สุดในรอบ 15 ปี และหนี้สินรวมเพิ่มขึ้น 11.5% ต่อครัวเรือน โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้น มี 2 ปัจจัยหลัก คือ1)หนี้ที่ไม่สร้างรายได้ (non-productive loan) ส่วนใหญ่ของหนี้ครัวเรือนไทยมีลักษณะเป็นสินเชื่อที่ไม่สร้างรายได้ในอนาคต 2)หนี้ส่วนใหญ่อยู่กับกลุ่มผู้กู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ โดย 1 ใน 5 ของคนไทยที่มีหนี้นั้น กำลังมีหนี้เสีย หนี้ครัวเรือนไทยมีสัดส่วนสูงต่อ GDP โดยมีการผ่อนชำระที่มีดอกเบี้ยสูง ทำให้มีความเสี่ยงในการชำระหนี้สูงขึ้น (ไทยโพส, 2566) ปัญหาหนี้ครัวเรือนเป็นโจทย์เชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยที่นอกจากจะมีผลกระทบต่อแนวโน้มการเติบโตของกิจกรรมทางเศรษฐกิจแล้วยังมีนัยต่อเนื่องมาที่ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบการเงินไทย (ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด, 2566)

การวางแผนการเงินจึงมีความสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ท้าทาย ซึ่งความสำคัญของการเรียนรู้ด้านการวางแผนทางเงิน ทั้งจากสภาวะดอกเบี้ยต่ำและสังคมผู้สูงวัย ดังนั้นการวางแผนทางการเงินให้ตอบรับกับทุกสถานการณ์การเงินของชีวิตคนนึง แม้กระทั่งช่วงเวลาฉุกเฉินจึงเป็นฐานด่านแรกที่จะทำให้ต่อยอดบันไดสู่การลงทุนได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง(ญาดา กาญจนิศากร CFP, 2565, หน้า9) การวางแผนทางการเงินที่ดีเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ และความมั่นคงในชีวิตได้เพราะการวางแผนการเงินถือว่าเป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตของคนอย่างมีสติและปัญญา มีเหตุผล รู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ และพร้อมจะรับมือกับปัญหาความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นนั้น (ปริวัตร ป้องพาล และคณะ, 2563)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวคิดกระบวนการวางแผนทางการเงินและสภาพปัญหาของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล บุคลากรวิทยาลัยสงฆ์เชียงรายเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นบุคคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาและส่งเสริมความรู้ให้แก่นิสิต นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการบริการวิชาการแก่สังคม(วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย, 2565, หน้า1) ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ค่าครองชีพ และหนี้ครัวเรือน ซึ่งเป็นปัญหาที่รุนแรงในกลุ่มนี้ในประเทศไทย เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของบุคคลากรทางการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำรงชีวิต ภายใต้องค์กรแห่งพระพุทศาสนา ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์สำหรับบุคคลกรที่มีความสนใจในการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อบริหารจัดการหรือแนะนำแนวทางกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินและบริบทของแต่ละบุคคลมากที่สุดเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันด้านการเงินที่เข้มแข็งแก่บุคลากรในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ขอบเขตของงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย บุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ได้แก่ อาจารย์ประจำ จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 8 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา สำหรับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และสภาพปัญหากระบวนการวางแผนทางการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่(1)แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (2)แนวคิดกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (3)แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (4)แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการออมและการลงทุน (5)งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านพื้น พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะอาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2566 รวมเป็นเวลา 5 เดือน เริ่มต้นจากการสร้างประเด็นปัญหาการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษา ทบทวนวรรณกรรม เก็บข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผล

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมาคมนักวางแผนการเงินไทย ได้กล่าวว่า การวางแผนการเงิน คือกระบวนการในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามลำดับความสำคัญที่ต้องการได้ หรือเรียกง่าย ๆ ว่าคือ การวางแผนเกี่ยวกับการเงิน เพื่อให้ฝันเป็นจริงได้ครบถ้วนสมบูรณ์(สมาคมนักวางแผนการเงินไทย, ม.ป.ป.) ดร.กฤษฎา เสกตระกูล ได้กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิตของบุคคลโดยผ่านการบริหารและการวางแผนทางการเงิน ซึ่งถูกออกแบบมาสำหรับแต่ละบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องตั้งแต่การวางแผนข้อมูลทางการเงินของบุคคล กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวในอนาคต กฤษฎา เสกตระกูล (2553)

(ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2553) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อคนทุกช่วงอายุ จึงเป็นข้อเท็จจริงว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต(a life-long activity) และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ ไม่จำเป็นต้องคงที่ตลอดเวลา มีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งลักษณะและความสำคัญ จันทะสุก ลาดสะอาด (2561) (อ้างถึงใน ชาญธาดา กฤชเลิศกุล, 2564) ได้อธิบายเรื่องความสำคัญของการวางแผนการเงินไว้ 3 ข้อ ได้แก่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเงิน เพื่อเป้าหมายของแต่ละบุคคล เพื่อการลงทุนที่มีคุณภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับกับวางแผนการเงิน Gitman Joehnk (2007 อ้างถึงใน จันทร์เพ็ญ บุญฉาย, 2552) กล่าวว่า ทฤษฎีตัวแบบของการจัดการการเงินส่วนบุคคล มีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุมถึงการจัดการการเงินของบุคคลใน 6 ลักษณะคือกำหนดหลักการขั้นพื้นฐานการวางแผนทางการเงิน การจัดการในเรื่องทรัพย์สิน การจัดการในเรื่องสินเชื่อ การจัดการในเรื่องการทำประกันชีวิต การจัดการในเรื่องการลงทุนในหลักทรัพย์ และการจัดการในเรื่องแผนการเกษียณอายุ และกองมรดกตลอดชั่วอายุขัย ชัดชา (2558, หน้า 36)ได้อธิบายว่าการวางแผนการเงินจะสำเร็จไปไม่ได้หากซึ่งตัวตนของบุคคล การเริ่มต้นไม่ว่าจะเป็นการวางแผนหรือการกระทำการใดๆก็ตาม สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ต้องเริ่มจากการตั้งเป้าหมายหรือจุดหมายของแผนนั้นๆเสียก่อน และจุดหมายนั้นต้องเป็นภาพที่ชัดเจนและแน่นอนเสียก่อนโดยเรื่องหลักๆที่ต้องใช้เงินซึ่งเป็นพื้นฐานของบุคคลทั่วไป เช่น การใช้จ่ายประจำวัน ซื้อบ้านซื้อรถ ส่งลูกเรียน เสียภาษี เตรียมวางแผนมรดก เก็บเงินไว้ใช้ตอนเกษียณ ลงทุน โดยมีการแสดงการวางแผนด้านต่างๆที่มักให้ความสำคัญตามช่วงอายุ

Lawrence J. Gitman, Michael D. Joehnk, (2007) กล่าวถึงกระบวนการของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน1) กำหนดเป้าหมายทางการเงินของตนเองในระดับที่เหมาะสมและคิดว่าตนเองทำได้และจะบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ 2) พัฒนาแผนการเงินและกลยุทธ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) ทำการปฏิบัติตามแผนการเงินและ

กลยุทธ์ตามที่วางไว้ 4) พัฒนาและปรับปรุงแผนเป็นระยะ 5) ใช้งบการเงินเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขสิ่งผิด 6) ทบทวนเป้าหมายและปรับปรุงแผนและกลยุทธ์ทางการเงินให้เหมาะสม

แนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกระบวนการในการวางแผนทางการเงินประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายทางการเงินของตนเอง การรวบรวมข้อมูล การจัดทำแผนการเงินและกลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผน และการติดตามผลและปรับปรุงแผน ของนักวิชาการดังนี้ Gitman Joehnk (2007), Katerina Bojkovska (2017), ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(2553), สยาม เกิดจรัส(2561), ธนาคารกรุงศรีอยุธยา(2562), ธนาคารแห่งประเทศไทย(2566), ธนาคารไทยพาณิชย์(2566) โดยผู้วิจัยได้นำกระบวนการในการวางแผนการเงินของนักวิชาการแต่ละบุคคลมาเปรียบเทียบกันและได้สรุปหัวข้อที่สนใจของงานวิจัยครั้งนี้ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน 2)การรวบรวมข้อมูล สำรวจตนเอง ประเมินตนเอง 3)จัดทำแผนการเงิน และกลยุทธ์ 4)การปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์ 5)การติดตามความคืบหน้าและปรับแผนตามความเมาะสม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจาก บุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ตำแหน่งอาจารย์จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากตำแหน่งทางวิชาการคืออาจารย์ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 8 คน ใช้วิธีการวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลรวมถึงสภาพปัจจุบันและลักษณะปัญหาของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลจากนั้นนำประเด็นที่ศึกษาทั้ง 5 ประเด็น คือ1)การกำหนดเป้าหมาย 2)การรวบรวมข้อมูลทางการเงิน 3)การจัดทำแผนทางการเงิน 4)การปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์ทางการเงิน และ5)การติดตามผลความคืบหน้าและปรับแผนตามความเมาะสม เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแจงค่าความถี่ นำข้อมูลที่ได้มาสรุปในแต่ละประเด็นทั้ง5ด้าน และนำเสนอข้อมูลจากผลวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบของตารางค่าความถี่และการพรรณนาตามลักษณะของข้อมูล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย สามารถสรุปผลและวิเคราะห์ผลการวิจัย ตามประเด็นทั้ง 5 ประเด็น ได้ดังนี้

1. กระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

1.1. การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การกำหนดทิศทางทางการเงิน พบว่า บุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มีการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยมีการกำหนดเป้าหมายด้านการออมเงิน ด้านการกุศลสาธารณ มากที่สุด เช่น การทำบุญ และการวางแผนเพื่อการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การเลี้ยงดูช่วยเหลือดูแลครอบครัว การใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือด้านการบริหารความเสี่ยงรวมถึงการวางแผนด้านภาษี เพื่อการเกษียณอายุ การผ่อนชำระสินเชื่อ ค่ากู้ยืมเงินซื้อบ้าน การซื้อรถยนต์ ซื้อที่ดิน แผนการลงทุนเพื่อความมั่งคั่งและการต่อยอด และยังมีตั้งเป้าหมายจากการมีความฝัน มีจุดมุ่งหมายความสำเร็จในชีวิต โดยกำหนดตามช่วงวัยหรือช่วงอายุ จากการมองภาพเป็นเส้นกราฟชีวิตโดยมองจากภาพใหญ่ภาพรวมระยะยาว มาแบ่งเป็นแผนเป้าหมายระยะกลาง สู่ระยะสั้น และยังมีเป้าหมายเพื่อความสุขและมอบรางวัลให้ตนเอง ตามลำดับ

1.2. สภาพปัญหาของการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน พบว่า สภาพปัญหาของการกำหนดเป้าหมายการเงิน เกิดจากปัจจัยด้านภาระค่าครองชีพสูง รายได้น้อย และขาดสภาพคล่องทางการเงินเป็นอันดับแรก และลำดับต่อมาคือปัญหาจากเหตุไม่คาดฝัน เหตุฉุกเฉิน เช่น อุบัติเหตุ การเจ็บป่วย และจากภาระหนี้สินที่เพิ่มสูงขึ้น ปัจจัยภายนอกทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองรวมทั้งนโยบายของรัฐ ที่เปลี่ยนแปลงไป ลำดับต่อมาคือด้านสภาวะการตลาดทุน ตลาดเงินที่ผันผวน การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยโยบายขององค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ รวมไปถึงภาระหน้าที่ทางครอบครัว และปัจจัยปัญหาด้านสุขภาพ ตามลำดับ

2. การรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบตนเอง ประเมินตนเอง

2.1. การรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบตนเอง ประเมินตนเอง พบว่ามีกระบวนการการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง จากการประเมินรายได้ ค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สินเป็นลำดับแรก ลำดับต่อมามีการจัดทำรายรับ-รายจ่าย เพื่อสำรวจพฤติกรรมการใช้จ่ายตนเอง และสำรวจรายรับและแหล่งที่มาของรายรับ โอกาสและอุปสรรค ทั้งจากภายในและภายนอก และมีการประเมินสถานะทางการเงินส่วนบุคคล จัดทำงบการเงินส่วนบุคคลเพื่อเช็คสุขภาพทางการเงิน นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้มเทรนด์อนาคตที่อาจกระทบกับแผนการเงินและเป้าหมายการเงินที่เกี่ยวข้อง และยังมีการศึกษาวิเคราะห์งบการเงินและกลยุทธ์ทางการเงินของบริษัทต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการวางแผนทางการเงินของตนเองให้เหมาะสมต่อไป ตามลำดับ

2.2. สภาพปัญหาของการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบตนเอง ประเมินตนเอง พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ด้านขาดความชำนาญในการจดบันทึกที่มีลักษณะละเอียด และไม่มีเวลาในกับการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบตนเอง ประเมินตนเอง ขาดการจดบันทึกรายการ การรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และการคาดการณ์วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ยังไม่คลอบคลุมเพียงพอ

3. การจัดทำแผนทางการเงิน

3.1. การจัดทำแผนทางการเงิน พบว่า บุคคลากรฯมีการจัดทำแผนทางการเงินในด้านต่างๆ ประกอบไปด้วย แผนการออมเงิน ที่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การทำประกันชีวิต การออมทองคำ รองลงมาคือมีแผนฉุกเฉินแผนบริหารความเสี่ยง อาทิ การซื้อประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ มีแผนเกษียณโดยผ่านการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การทำประกันชีวิตและมีการเข้าสมาชิก ช.พ.ค , ช.พ.ส. เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตแก่คนข้างหลัง มีแผนการเลี้ยงดูครอบครัวและบุตร แผนการลงทุน อาทิการซื้อหุ้น กองทุนรวมและนอกจากนี้ยังมีการวางแผนภาษี เช่น ซื้อกองทุนลดหย่อนภาษี การบริจาคเพื่อการศึกษาและสาธารณกุศล สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับสิทธิประโยชน์ด้านการลดหย่อนภาษีโดยคำนวณวางแผนภาษีไว้ล่วงหน้าในรอบปีถัดไป ตามลำดับ

3.2. สภาพปัญหาของการจัดทำแผนทางการเงิน พบว่า ปัจจัยด้านการไม่มีเวลาจัดทำแผนอย่างเต็มที่เนื่องจากภาระงานประจำ และนอกจากนี้องค์กรที่ปฏิบัติงานมีแนวคิดมุ่งการปล่อยวาง มุ่งสู่ความว่างเปล่า จึงอาจเกิดความคิดล้มเลิกแผนทั้งหมด ประการต่อมาคือการไม่มีแผนรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินส่งผลให้แผนอาจไม่คลอบคลุมทุกมิติ และการวางแผนที่ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ตามลำดับ

4. การปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์

4.1. การปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์ พบว่า บุคลากรมีการดำเนินการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัดทั้งด้านการออมการใช้จ่ายเป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อการกุศลและมีสิทธิประโยชน์ด้านการลดหย่อนภาษี ทำการออมเงิน ทั้งฝากธนาคาร ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ และบางท่านไม่ทำบัตรเอทีเอ็มและแอปพิเคชั่นในการทำธุรกรรมการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ มีการทำประกันชีวิต ประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ เพื่อลดความเสี่ยงและถ่ายโอนความเสี่ยง การสมัครสมาชิกและนำส่งเงิน ช.พ.ค. และ ช.พ.ส. เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคต การขอสินเชื่อกับสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ มีการลงทุนโดยเปิดพอร์ตซื้อหุ้น ซื้อกองทุนรวม ซื้อทอง คริปโต และเล่นแชร์ และมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

4.2. สภาพปัญหาของการปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์ พบว่า สภาพปัญหาของการปฏิบัติตามแผนและกลยุทธ์ เกิดจากรายได้ไม่เพียงพอ เงินเดือนน้อย และรองลงมาคือเกิดรายจ่ายที่ไม่คาดฝัน เช่นอุบัติเหตุเจ็บป่วย หรือค่าเทอมบุตรที่สูงเกินที่วางแผนไว้ ปัญหาด้านการขอสินเชื่อธนาคารที่ได้วงเงินน้อยไม่เพียงพอเกิดต้นทุนการกู้ยืมที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นดอกเบี้ยจนกระทบต้องสถานะทางการเงินส่วนบุคคลที่มีภาระหนี้อยู่แล้ว อาทิ สินเชื่อบ้าน อีกด้านรายการสลิปเงินเดือนที่ไม่สะท้อนรายได้ที่แท้จริง เนื่องจากบางท่านมีรายได้เสริมอื่นด้วย ด้านความเสี่ยงจากภัยมิจฉาชีพ ความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ที่ยังต่ำบางท่านจะยังไม่รู้เท่าทัน ด้านเงินลงทุนในการต่อยอดสร้างความมั่งคั่งที่น้อย ปัญหาด้านการขาดวินัยในการออมและใช้จ่ายที่สม่ำเสมอจนเกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น การซื้อของที่ไม่จำเป็น การให้ความ

ช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้อื่นก่อนตนเอง เช่นการให้ยืมเงิน โดยกระทบกับเงินเก็บออมส่วนตัว และยังมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย ปัญหาการร่วมงานกับบุคคลที่มีแนวความคิดต่างกันจนเกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการเงินได้ ตามลำดับ

5. การติดตามความคืบหน้าและปรับแผนตามความเหมาะสม

5.1. การติดตามความคืบหน้าและปรับแผนตามความเหมาะสม พบว่า มีการจัดทำบันทึกรายรับรายจ่าย ประจำวัน การสรุปรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน รองลงมาคือ มีการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ได้มีการติดตามแผนทุกรายไตรมาสอย่างใช้ชิด ในกรณีอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันหรือปัจจัยภายนอกที่กระทบอย่างรุนแรง รวมถึงสรุปวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตามแผนรายปี เช่นการปรับแผนให้มีความยืดหยุ่นขึ้น การศึกษาหาเครื่องมืออื่นที่เหมาะสมสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และยังมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เช่นการลงทุน ผ่านการเปรียบเทียบกับ Benchmark และเปรียบเทียบกับผลการลงทุนในปีก่อน และบางท่านมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำติดตามแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดซึ่งยังช่วยลดภาระการติดตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

5.2. สภาพปัญหาของการติดตามความคืบหน้าและปรับแผนตามความเหมาะสม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสร้างภาระหนี้สิน หนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นจนส่งผลกระทบต่อการติดตามความคืบหน้าการปรับปรุงแผนการเงินให้เหมาะสมกับบริบทและเป้าหมาย รองลงมาคือ ทั้งด้านความไม่ชัดเจนของแผนการเงินและเป้าหมายจนส่งผลถึงการติดตามความคืบหน้าที่ไม่ชัดเจนไปด้วย ทั้งสภาะเหตุการณ์ภายนอกที่มากระทบซึ่งมักส่งผลต่อการปรับตัวและปรับแผนที่ไม่ทันท่วงที ต้องใช้ยะระเวลาและโอกาสที่เหมาะสมจนอาจเสียโอกาสในทางเลือกหนึ่งไป ตามลำดับ

อภิปรายผล

ประเด็นที่สำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องการศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย โดยกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลและสถาพปัญหา ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมาการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงหรือสนับสนุนหรือขัดแย้งได้ 2 ข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มีกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเป็นขั้นตอนและเฉพาะบุคคลตามบริบทขององค์กรด้านการศึกษาแห่งพระพุทธศาสนา สอดคล้องกับ ชญานันทน์ ภักดีเศรษฐภรณ (2564) ที่ศึกษาเรื่อง การสร้างความมั่นคงทางการเงินโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่ามีการเสนอรูปแบบการสร้างความมั่นคงทางการเงินใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามหลักธรรมทิฏฐธัมมิกัตถ

สังวัตตนิกธรรม 4 “หัวใจเศรษฐี” ซึ่งเป็นหลักธรรมอันเป็นประโยชน์ในปัจจุบัน อันอำนวยประโยชน์สุขขั้นต้น และมีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ในครัวเรือน ก็จะสามารถทำให้คนในชุมชนเกิดการสร้างความมั่นคงทางการเงิน

บุคลากรมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินผ่านแผนการใช้จ่ายรูปแบบการจัดสรรรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน ทั้งแผนการเงินเพื่อการใช้จ่ายพื้นฐานตามความสำคัญ ทั้งเพื่อการดำรงชีวิต เพื่อการออม เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อการกุศลสาธารณะ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อการเกษียณ การวางแผนภาษี และเพื่อการลงทุนในการต่อยอดและสะสมความมั่งคั่ง ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญของการวางแผนการเงิน สอดคล้องกับ หลักการวางแผนการเงินด้วยพีรามิดการเงินของธนาคารกรุงศรีอยุธยา (2566) ความสำคัญและลำดับขั้นตอนในการวางแผนการเงินซึ่งครอบคลุมและใช้ได้จริง โดยให้ความสำคัญมากที่สุดจะเรียงจากฐานพีรามิดขึ้นไปยังยอดพีรามิด โดยต้องสร้างฐานให้แน่น ให้มั่นคงเสียก่อน จากนั้นจึงค่อยต่อยอดขึ้นไปสู่เป้าหมาย ทั้งด้าน 1)บริหารจัดการรายรับและรายจ่าย 2)บริหารความเสี่ยง 3)เก็บออมและลงทุน 4)ส่งต่อความมั่งคั่งและมรดก และมีการวางแผนจัดการภาษีเสมอในทุกขั้นตอน ซึ่งอาจมีการวางแผนทั้งมีการลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันไป เช่นบางท่านอาจให้ความสำคัญด้านการส่งต่อความมั่งคั่งในเรื่องการบริจาคช่วยเหลือผู้อื่นที่ลำดับความสำคัญสูงกว่าการเก็บออมลงทุน การจัดการภาษี และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุทธิรัตน์ วงศ์ศรีโรจน์(2563) ที่ศึกษาเรื่องการวางแผนทางการเงินของข้าราชการสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ที่มีอายุระหว่าง 27-37 ปี พบว่าข้าราชการมีการกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีการวางแผนการเงินตามรายได้และค่าใช้จ่ายที่จะสร้างความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชิดชนก เลิศกุลธรรม (2562) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้จ่ายในรูปแบบของการจัดสรรรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วน โดยวางแผนเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายตนเองมากที่สุด และจะให้ความสำคัญกับการออมเงินและการลงทุนเพื่อความมั่นคงในชีวิตและครอบครัว สร้างรากฐานความมั่นคงให้ชีวิตและครอบครัว และการสร้างความมั่งคังผ่านการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทัศนีย์ แพงบุดดี(2562) ที่พบว่าพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด จะให้ความสำคัญต่อความมั่งคั่งในชีวิตครอบครัวโดยมีหลักในการเลือกลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่เหมาะสมและคุ้มค่า และเลือกช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้วยตนเอง และ บุคลากรมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลตามช่วงอายุและกำหนดเป้าหมายที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชัดชา (2558, หน้า 36) ที่กล่าวไว้ว่า การเริ่มต้นไม่ว่าจะเป็นการวางแผนหรือการกระทำการใดๆก็ตาม สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ต้องเริ่มจากการตั้งเป้าหมายหรือจุดหมายของแผนนั้นๆเสียก่อน และจุดหมายนั้นต้องเป็นภาพที่ชัดเจนและแน่นอนเสียก่อน โดยเรื่องหลักๆที่ต้องใช้เงินซึ่งเป็นพื้นฐานของบุคคลทั่วไป เช่น การใช้จ่ายประจำวัน ซื้อบ้านซื้อรถ ส่งลูกเรียน เสียภาษี เตรียมวางแผนมรดก เก็บเงินไว้ใช้ตอนเกษียณ ลงทุน โดยมีการแสดงการวางแผนด้านต่างๆที่มักให้ความสำคัญตามช่วงอายุ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ

สยาม เกิดจรัส (2561) ที่พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษาต่างกันและมีรายได้ต่อเดือนที่แตกกัน มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในภาพรวมแตกต่างกัน และด้านรูปแบบการออมพบว่ารูปแบบการออมที่บุคลากรเลือกคือการออมเงินผ่านการฝากธนาคาร ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมบูรณ์ สารพัด, ศิรินุช อินละคร,และชไมพร ชินโชติ (2565). ที่พบว่า ประเภทของการวางแผนบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่กลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรีเลือกใช้มากที่สุดคือ การสร้างความมั่งคั่ง ผ่านการวางแผนเงินออม วางแผนใช้จ่ายเงิน วางแผนหนี้สิน โดยอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้ประเภทการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกันทั้งสี่ด้าน เพศที่แตกต่างส่งผลต่อประเภทการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างด้านการสร้างความมั่งคั่ง นอกจากนี้ สถานภาพที่แตกต่างกันส่งผลให้การตัดสินใจวางแผนการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกันในด้านการปกป้องความมั่งคั่ง และ พบว่าบุคลากรที่มีความรู้ความสนใจด้านการเงินการลงทุนและมีความชอบด้านการลงทุนมีนั้นมีการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบและกระบวนการอย่างชัดเจน นำเครื่องมือที่หลากหลายมาใช้เพื่อสนับสนุนเป้าหมายทางการเงินให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Jonubi, A., & Abad, S. (2013). ที่ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของความรู้ทางการเงินต่อการออมส่วนบุคคล:การศึกษาเชิงสำรวจในบริบทของมาเลเซีย เชิงนามธรรมพบว่า ระดับความรู้ทางการเงินมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการออมของแต่ละบุคคล ซึ่งความรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการออมของแต่ละบุคคล ความรู้ทางการเงินซึ่งหมายถึงความรู้ส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องการการเงินขั้นพื้นฐานและขั้นสูง เช่นความรู้เกี่ยวกับคำนวนอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ การคำนวณเปอร์เซ็นต์ หุ้น และหน่วยลงทุน พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความน่าจะเป็นที่จะมีการออมเชิงบวกในหมู่บุคคล

2. สภาพปัญหาในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าบุคคลากรมีปัญหาด้านรายได้น้อยและเงินเดือนที่ไม่สูงซึ่งแปรผกผันกับภาระค่าใช้จ่ายกับอัตราค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากหน่วยงานราชการและเป็นองค์การกุศลสาธราณด้านการศึกษาที่ประกอบกิจการไม่แสวงหาผลกำไร และนอกจากนี้ ยังมีปัจจัยด้านสภาะเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและนโยบายของรัฐ ที่มากระทบต่อกระบวนการวางแผนการทางเงินในทุกขั้นตอน และปัจจัยด้านความรู้ การรับรู้และความเข้าใจในเรื่องการเงิน และแนวคิดทัศนคติทางการเงิน ที่ส่งผลต่อการกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูลศึกษาข้อมูล การจัดทำแผนการเงิน การปฏิบัติตามแผนการเงิน และการติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงแผนให้เหมาะกับสภาะกาณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น การปรับพฤติกรรมและยอมรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปรับกลยุทธ์ทางการเงินจึงเป็นทางเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงินของบุคคลได้อย่างเฉพาะและเหมาะสม

และปัญหาด้านการไม่ปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอส่งผลกระทบต่อกระบวนการวางแผนการเงินโดยภาพรวม ซึ่งมีปัจจัยเหตุมาจากการมีเป้าหมายไม่ชัดเจน การจัดทำแผนที่ไม่เหมาะสมเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Jonubi, A., & Abad, S. (2013). ที่

ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของความรู้ทางการเงินต่อการออมส่วนบุคคล:การศึกษาเชิงสำรวจในบริบทของมาเลเซีย จากการตรวจสอบปัจจัยกำหนดของการออมส่วนบุคคล โดยเฉพาะความสม่ำเสมอในการออม พฤติกรรมเสี่ยง และลักษณะทางสังคม ส่งผลต่อการออมการลงทุนและกระบวนการวางแผนทางการเงิน และสอดคล้องกับ Surendar, G., & Sarma, S. (2018). ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและการวางแผนทางการเงินของครูในระดับการศึกษาสูง - การศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรที่เลือกนี้พบว่า การรู้หนังสือ การศึกษาทางการเงิน และความต้องการด้านความเป็นอยู่ทางการเงินของแต่ละบุคคล โดยกล่าวว่าครูคือบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในสังคม ความรู้ทางการเงิน และการบริหารการเงินส่วนบุคคลจะช่วยผลิตนักศึกษาที่มีฐานะการเงินดีและพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคม การศึกษาพบว่าครูระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูง ตระหนักถึงการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในด้านต่างๆ และสามารถวางแผนได้ด้วยตนเองโดยไม่คำนึงถึงเรื่องของตน พบว่าปัจจัยสำคัญเช่น การวางแผนการเกษียณอายุ การวางแผนและควบคุมภาษี การวางแผนทางการเงิน ความสามารถทางการเงินและอัตราเงินเฟ้อเป็นปัจจัยสำคัญในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากการศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของบุคลากรประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย พบปัญหาด้านรายได้น้อย รายจ่ายต่อเดือนสูง หน่วยงานควรให้การช่วยเหลือบุคลากรเกี่ยวกับการวางแผนรายได้และค่าใช้จ่ายโดยมีการนำแนวทางการดำเนินการตามหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการปรับใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และใช้ได้จริง

1.2 ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้กับอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสนใจและต้องการเพิ่มพูนทักษะความรู้ด้านการเงินและการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้เทคนิคขั้นสูงและเฉพาะทาง ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงลึกยิ่งขึ้นและมีคุณภาพสามารถสะท้อนสภาพปัจจุบันเพื่อการสรุปและอภิปรายผล

2.2 ควรศึกษาโดยการแยกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามสถานะภาพ (พระ, ฆราวาส) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา เสกตระกูล,ดร. (2553). *บทความการวางแผนการเงินส่วนบุคคล หัวข้อ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเมื่อประชาชนมั่งคั่งประเทศชาติก็มั่นคง.* ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). *การจัดการการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร.* การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

จันทะสุก ลาดสะอาด. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11*, 126.

ชญานันทน์ ภักดีเศรษฐภรณ. (2564). *การสร้างความมั่นคงทางการเงินโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม.* (ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. จากhttps://e-thesis.mcu.ac.th/storage/d8B9tHwiHaIDbTMAVWGZDXCEx3dbC4Est7HiKGUg.pdf

ชัดชา. (2558). *ออมแบบมด รวยแบบช้าง.* กรุงเทพมหานคร: อันส์พัล.

ชิดชนก เลิศกุลธรรม (2562). *ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ: กรณีศึกษากลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 22-39 ปี (กลุ่ม generation Y) ในเขตกรุงเทพมหานคร.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
จาก https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:175431

ญาดา กาญจนิศากร CFP. (2565). *คู่มือการวางแผนการเงินฉบับวัยทำงาน.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พราว.

ทัศนีย์ แพงบุดดี.(2019, November). *การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารทหารไทยจำกัด*. ในรายงานการประชุมGraduate School Conference (Vol. 3, No. 1, pp. 265-274). จาก http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/ miniconference/article/view/2065

ไทยโพสต์. (27 กรกฎาคม 2566). *หอการค้าชี้หนี้ครัวเรือนไทยพุ่งมากที่สุดในรอบ 15 ปี*. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2566, จาก https://www.thaipost.net/economy-news/421117/

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2562). 5ขั้นตอนวางแผนทางการเงินอย่างไรให้เห็นผลในอนาคต. ค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2566, จาก https://www.krungsri.com/th/krungsri-the-coach/life/good-life/5-steps-plan-your-money

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2 กันยายน 2566). *เคล็ดลับสร้างความมั่นคงให้ชีวิตด้วยปิรามิดทางการเงิน* ค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2566, จาก https://www.krungsri.com/th/krungsri-the-coach/investments/investment-knowledge/financial-pyramid-stability-money

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (28 ธันวาคม 2566). *แถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินเดือนพฤศจิกายน ปี 2566.* ค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2566, จาก https://www.bot.or.th/th/news-and-media/news/news-20231228.html

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). (ม.ป.ป). *บทความ 5 ขั้นวางแผนทางการเงิน ฉบับมือใหม่หัดออม.* ค้นเมื่อ 22 กันยายน 2566, จาก https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/grow-your-wealth/5-stages-of-financial-planning.html

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป). *บทความ การวางแผนการเงิน.* ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2566, จาก https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/planning-steps.html

ปริวัตร ป้องพาล และคณะ. (2563). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.* สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. กระทรวงศึกษาธิการ.

วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย (2565). ตอนที่1ข้อมูลพื้นฐาน. *รายงานแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ2565 วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด.(21 กุมภาพันธ์ 2556). *ภาพรวมหนี้ครัวเรือนปี 2566*. ค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2566,จาก https://www.settrade.com/th/research/analyst-research/22275

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). *หลักสูตรวางแผนการเงิน : ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการวางแผนการเงิน.* ค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2566, จาก https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/88.pdf

สมบูรณ์ สารพัด, ศิรินุช อินละคร,และชไมพร ชินโชติ. (2565). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของ ประชากรวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี.* Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(3), 218-234.

สมาคมนักวางแผนการเงินไทย. (ม.ป.ป). *มุมความรู้การวางแผนการเงิน*. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2566, จาก https://www.tfpa.or.th/FinancialServices?id=12#carousel

สยาม เกิดจรัส. (2561). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ:กรณีศึกษาชุมชนการเคหะท่าทรายกรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 32(102), 58-69.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (27 ตุลาคม 2566). *ด้านเศรษฐกิจ ประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567.* ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2566, จากhttps://www.thaigov.go.th/news/contents/details/73840

สุทธิรัตน์ วงศ์ศรีโรจน์. (2563). *การวางแผนทางการเงินของข้าราชการสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ที่มีอายุระหว่าง 27-37 ปี*. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Gitman, Lawrence J., Morrison, David S., Joehnk. Michael D. (2007). Personal Financial Planning,Australia: Thomson.

Grozdanovska, V., Bojkovska, K., & Jankulovski, N. (2017). *Financial management and financial planning in the organizations*. European Journal of Business and Management, 9(02).

Jonubi, A., & Abad, S. (2013). *The impact of financial literacy on individual saving: An exploratory study in the Malaysian context*. Transformations in Business & economics, 12(1), 28.

Surendar, G., & Sarma, S. (2018). *Financial literacy and financial planning among teachers of higher education-a study of critical factors of select variables*. International Journal of Pure and Applied Mathematics, 118(18), 1627-1649.